

Pedro Rodríguez Díaz jauna

Arabako Industria Administrazioako lurralde-ordezkarria

Ekonomiaren Garapen, Iraunkortasun eta Ingurumen Saila. Eusko Jaurlaritza.

Donostia kalea 1. 01010 Vitoria-Gasteiz (Araba)

Gaia:

Ferosca Wind S.L. sustatzaileak aurkeztutako proiektuari eta ingurumen-inpaktuaren azterlanari alegazioak aurkeztea, eta Aiarako eta Laudioko udalerrietan Ferosca I parke eolikorako aurretiazko administrazio-baimenaren izapidea eteteko eskaera egitea.

..... jauna/andrea

NAN:

Jakinarazpenetarako

helbidea:

.....

PK:

Posta elektronikoa:

Honen bidez, agertu eta azaltzen dut:

Lehenengoa

Ekonomiaren Garapen, Iraunkortasun eta Ingurumen Sailak iragarki bat argitaratu zuen 2024ko otsailaren 13ko EHAAn, Ferosca I parke eolikoa izeneko proiektuaren eta Laudioko eta Aiarako udal-mugarteetako azpiegitura elkartuen aurretiazko administrazio-baimenaren eta ingurumen-inpaktuaren adierazpenaren eskaerak jendaurrean jartzeko.

Bertan jakinarazten denez:

Proiektu horri aurretiazko baimena emateko eskumena Eusko Jaurlaritzako Industria Administrazioaren lurralde-ordezkaritzari dagokio;

Ferosca Wind SL enpresak Ferosca I Parke Eolikoa instalatzeko aurretiazko administrazio-baimena eskatu dio Eusko Jaurlaritzari, eta jendaurrean jartzen du

elektrizitatea ekoizteko instalazioaren proiektuari, banaketa-sarera konektatzeko instalazioari eta ingurumen-inpaktuaren azterketari buruzko informazioa;

Hori guztia argitara ematen da interesdunek eta herritarrek, oro har, informazioa aztertu ahal izan dezaten, eta adierazten du izapide horri buruzko alegazioak bitarteko elektronikoen bidez aurkeztu behar direla, nahitaez, 30 egun balioduneko epean, Arabako Industria Administrazioaren lurralde-ordezkaritzan.

Bigarrena

Jendaurrean jarritako prozedurari eta dokumentuei dagokienez, honako alegazio hauek aurkeztu nahi ditut, legez ezarritako epean:

Alegazioak:

1.- Informazio- eta partaidetza-eskubideari dagokionez:

Eusko Jaurlaritzako Industria Zuzendaritzak Laudio eta Aiaraldea artean Ferosca I parke eolikoa izapidean adierazi behar luke energia elektrikoa ekoizteko beste hiru parke eoliko izapidetzen ari direla Aiaraldea inguruan: Orozko eta Laudio artean kokatutako Jesuriko parke eolikoa, Orozko eta Amurrio artean kokatutako Ferosca II parke eolikoa eta Okondo, Gordexola eta Aiara artean kokatutako Las Américas 20 parke eolikoa; informazio hori ez jakinaraztea lege-iruzurra da. Parke horiek izapidetzeko, partaidetzazko prozesu bat garatu beharko litzateke, herritarrek, indarrean dagoen araudiaren arabera, estrategikoa den ingurumen-erabaki horri buruzko iritzia eman ahal izan dezaten. Zehazki, herritarren parte hartzea gauzatu ahal izateko, honako baldintza hauek bete behar lirateke: a) proposamenak ulergarriak izatea, b) jendearen eskura jartzea, c) aukera guztiak irekita daudela, herritarrek oharrak eta iritzia egiteko eskubidea izatea, d) parte-hartzearen emaitzak behar bezala kontuan hartzea, e) hartutako erabakiak eta horien oinarri diren arrazoiak eta gogoetak jendeari behar bezala jakinaraztea, eta f) ingurumenari buruzko informazioa euskarri egokian ematea eta eskuragarri jartzea, herritarrei programa informatiko konplexuak erabiltzera behartu gabe.

Gainera, industria-ordezkaritzak Industriak herritarren sarbidea zailtzen duten formatu bereziko planoak aurkeztu ditu.

2.- Hirigintza-zuzenbideari dagokionez:

Planteatutako parke eolikoaren eraikuntza prozedura desegokiaren bidez egiten ari da; hain zuzen, inolako hirigintza-arauren babesik ez duen industria-instalazio bat onartuta.

Horrelako parke eoliko bat eraikitzeke, plan berezi bat onartu behar da, plan hori lurraldearen eta hirigintzaren antolamendurako tresnetara egokitzeko mekanismoak, tresnak eta moduak aurreikusiko dituen. Ez du inolako zentzurik administrazio-baimen bat onartzea, gero gauzatu ezinezkoa izan badaiteke beharrezkoak diren hirigintza-planak onartu ezin direlako. Indarrean dagoen hirigintza-araudiaren arabera, administrazio-baimena onartu aurretik, plan berezi bat onartu beharko litzateke.

Izan ere, parke eoliko bat ezartzeko plan berezi bat onartu beharra dagoela ezartzen baita EAEko Lurzoruari eta Hirigintzari buruzko 2/2006 Legean eta 2007an onartutako lurralde-antolamenduaren gidalerroetan. 2/2006 Legeak azpiegiturak ezartzeko, horrelako planak onartzea aurreikusten du, bai eta lurzoru urbanizaezinari eragiten dion kasuetan ezarritako mugak errespetatzea ere. Lurzoru urbanizaezin gisa sailkatutako lursailetan, erabilera eta jarduera onargarriak dira lurralde-antolamenduaren gidalerroek eta gainerako lurralde- eta hirigintza-plangintzek berariaz zehaztutakoak. Euskal Autonomia Erkidegoko lurralde-antolamenduaren gidalerroen arabera, lurzoru urbanizaezin orori dagokionez, eta parke eoliko bat sailka daitekeen zerbitzu-instalazio tekniko mota edozein delarik, debekatuta daude beti halako instalazioak edo plangintza-tresna baten bidez arautu behar dira. Proiektatutako instalazioa babestuko duen plangintzarik gabeko parke eolikoak onartzeak bete-betean urratzen ditu gidalerroak.

3.- Energia eolikoari dagokionez:

Aurkeztutako ingurumen-inpaktuaren azterlanak ez dio inolako erreferentziarik egiten lurzoru urbanizaezinaren hirigintza-antolamenduarekiko bateragarritasunaren arazoari. Laudioko eta Aiarako bi udalerrietan kokatutako eremu batean egin nahi da proiektu hori, baina haren inpaktuak Okondoko udalerrira iristen dira, eta ez da kontuan izan.

Halaber, ingurumen-inpaktuaren agirian ez da aipatzen, paisaia babesteko eremu bat izanik, instalazioek plangintza-arauetan ezarritako mugekiko duten bateraezintasuna.

Proiektatutako parke eolikoa poligonal batean kokatu du Industria Zuzendaritzak, eta bederatzi erpinak definitzen dute. Erpin horiek 13,40 km²-ko (1.340 ha) okupazio-azalera mugatzen dute, eta ez da aipatzen lurralde-antolamendurako ezin tresnetan.

Bestalde, hirigintza- eta lurralde-arauen babesik gabe ezarri nahi da proiektua, ustiapena enpresa pribatu bati emanda. Kokapen-eremua, herritarren partaidetza-prozesu baten bidez erabaki izanak esku-hartze hori indarrean dagoen ordenamendu juridikoaren aurkakoa bihurtzen du, beharrezkoa den prozedura bete gabe egin delako, eta, hortaz, egintza erabat deuseza da.

4.- Potentzial eolikoari dagokionez:

Aurkeztutako proiektuak ez du neurketa zuzenik egin tokian bertan; beraz, potentzial eolikoa zehazteko datu meteorologikoak ereduaren oinarrituta daude, eta ez haizearen intentsitatearen eta norabidearen neurketa errealean. Horrez gain, behe-lainoak eragin zuzena du hegaztien inpaktu-arriskuekin.

5.- Parke eolikoaren proiektuari dagokionez:

Potentzial eolikoa Vortex zenbakizko ereduaren bidez lortutako haize-datuen arabera estimazio energetikoen txosten baten bidez justifikatzen da. Mesomap izeneko teknologia aplikatu da, zeina ekoizpen energetikoa kalkulatzeko eredu matematikoen emaitzetan oinarritzen baita. Ez da egin Ferosca I parkearen landa-baldintza meteorologikoen benetako azterketarik, ezta ereduaren kalibraziorik ere, Untzueta, Altube eta Urduñako estazio meteorologikoak daudelako inguruan. Alderdi horiek agerian uzten dute bai potentzial eolikoa, bai arriskuak ebaluatzeko abiapuntuko datuak gutxi gorabeherakoak direla, eta analisi ekonomikoak, espekulatiboak.

6.- Ingurumen-inpaktuaren azterketari dagokionez:

Aurkeztutako ingurumen-inpaktuaren azterlanak ez ditu udalerrietan izango dituen afektazioak aztertzen, Eusko Jaurlaritzaren txosten orokorretan eta argitalpenetan oinarrituta baitago, landa-lanik egin gabe. Hori dela eta, jaso beharrekoak dira Hegaztien eta Kiropteroen Aurretiazko Azterlanaren, Paisaiaren Integrazioari buruzko Azterlanaren eta "itzal kliskek" (shadow flicker) inguruko biztanleguneetan izango dezakeen eraginaren azterketaren emaitzak. Azken azterketa horrek, betiere, egunsentitik ilunabarrera bitarteko aldirian, zerua oskarbi dela sor daitekeen itzalik handiena jaso behar du.

Instalatu beharreko aerosorgailuaren ereduaren eta jendea bizi den etxebizitzetarako distantziaren arabera, aerosorgailuetatik gertuen dauden eraikinetan -gehenez 2 km-ra-, batez besteko haize-baldintzetan eta baldintza txarretan espero diren zarata-mailak zehazteko landa-lanak egin beharko dira, hau da, 6 aerosorgailu horien 2 km-ko afektazio-zerrendan kokatutako landetxe eta herriguneetan izango den zarataren eragina. 2 km-ko afektazio-eremu horretan sartzen dira: Okondo udalerrian Goikoetxea eta Billatxika auzoak, Okondoko hiri-lurzoru finkatua eta hainbat baserri; Aiarako udalerrian Luiaondo eta Zuhatzako hiri-lurzoru finkatua eta urbanizagarria eta Zerrabe-Zuhatzako landa-gunean kokatutako etxebizitzak, bai eta lurzoru urbanizaezinean eta Okondora doan errepidearen bi aldeetan kokatutako baserriak; Laudioko udalerrian, Malkuartuko baserrietan hasi eta Larrazabal eta Izardioko landa-guneetara iristen den eremua, eta lurzoru urbanizaezinean dauden hainbat baserri. Emaitzak zarata-mapetan islatu beharko dira, jarduera egin aurretik dagoen zarata-maila kontuan hartuta.

Kontuan hartu behar dira lehendik dauden edo izapidetze-prozesuan dauden beste azpiegitura batzuk; hala nola gertu dauden Larragorri, Ferosca II eta Las Americas parke

eolikoak, arreta berezia jarrita zarataren eta konektibitate ekologikoaren gaineko inpaktuan, ingurumen-faktoreetan eragin sinergikoak eta/edo metagarriak eragin baititzakete.

Era berean, aztertu beharko da proiektuaren garapenak eta ustiapenak zer-nolako eragina izan dezaketen baso-sute arriskuan, instalazioetan izan daitezkeen arazo edo akats larriengatik.

Proiektuaren errentagarritasun ekonomikoari buruzko azterketek agerian uzten dute sustatzaileari ekarriko dion onura ekonomikoa eta lizentziek eta zergek Udalari sortuko dizkioten irabaziak, baina ez dira aztertzen ez baserrien balioaren galerak eta desekonomiak, ez parke eolikotik gertu dauden nekazalturismoei ekar dakizkiekeen galerak, ezta turismo ekologikoko jardueretan izan daitekeen beherakadak eragin ditzakeen negozio-galerak.

Alderdi horiek guztiek agerian uzten dute gabezia handiak dituela inpaktuaren azterketak; izan ere, ez du ezein landa-daturen erreferentziarik aipatzen, ez du aztertzen Laudioko eremu funtzionalaren lurralde-plan partzialean izan dezakeen inpaktua, eta ez du aurreikusten Eusko Jaurlaritzako funtzionarioen tutoretzapeko ingurumen-jarraipenerako programarik.

7.- Feroska I parke eolikoaren paisaia-eraginari eta desekonomieki dagokienez:

Paisaiaren aldetik garrantzitsua da Pagolar-Mostatxa-Pagonabarra mendilerroak Jesuri-Elezazar mendilerroarekin batera osatzen duten tandemak, Aiarako eremu funtzionalaren erdigunean kokatua, interes natural handia duten Gorbeia eta Gorobel parke eta eremuek inguratua, mendilerro horietako gailurrak baitira lurralde horretako ikuspenik zabalenetako tokiak, zeruertze eta erreferentzia ezinbestekoa, Orozko, Laudio, Okondo, Aiara, Amurrio eta Urduñako biztanle gehienentzat.

Parkea kokatu nahi den eremua landa-eremu nabarmenekoa da, eta populazio sakabanatua du ezaugarri. Lehen mailako jarduerak nagusi direnez, paisaiaren, inguruko udalerrien eta naturaguneen edertasunak eremu horretan egiten diren ekintzak modu integratuan egitea eskatzen dute, lurraldearen izaerarekiko koherentziaz, haren potentzialik handiena osatzen duten balio berebizikoak zainduz, dagoena indartu eta hobetzeko.

Aiarako udalerriek, zeinak industrializazioaren urteetan landa-biztanleria etengabe galduz joan ziren, garrantzi handiko lurralde-aktibo bihurtu dira eremu funtzionalerako eta Bilbo Metropolitarerako. Dentsitate gutxiko lurraldea da, potentzial handikoa naturarekin kontaktuan egiten diren turismo- eta aisialdi-jardueretarako, eta oso erakargarria, bizitegi-eremu gisa, duen bizi-kalitateagatik eta Bilbo Metropolitarretik hurbil egoteagatik. Alderdi horiek garatzeko, oso eskaintza berezia eta desberdina egin behar da; izan ere, lurraldeko auzo txikiek paisaian integratutako tokia ugari eskaintzen dituzte, ondare-aberastasun handikoak.

Inguruko herrietan dagoen presio demografiko handiak eta bertako biztanleek mendira joateko duten zaletasun errotuak mendien balio natural, arkeologiko eta etnografikoez, eta kulturaren, faunaren eta paisaiaren balioaz ohartzea eragin du. Sorkuntza elektroolikoko azpiegiturak dituzten mendien industrializazioa erabat bateraezina da Aiarako lurralderako nahi den erabilera sozial, kultural, emozional eta zerbitzuzkoarekin, alderdi horiek jasota baitaude urtarrilaren 25eko 19/2005 Dekretuaren bidez onartutako Laudioko eremu funtzionalaren lurralde plan partzialean.

Abeltzaintza-sektoreak etorkizun zalantzazkoa duelarik eta larreak arian-arian bertan behera uzten ari direlarik, ingurumena errespetatzen duen turismoa dugu biztanleria finkatzeko, ondarea kontserbatzeko eta Arabaren garapena ahalbidetzeko aukera bakarretakoa. Aukera horren alde egitea bateraezina da Ferosca I eta II, Jesuri eta Las Américas parke eolikoen eraikuntzarekin, paisaia suntsitzen baitute, aurkeztutako ingurumen-inpaktuaren azterketa badaezpadakoan haien ondorioak gutxitu nahi badira ere. Beharrezkoa da parke eolikoen eraikuntzak lurraldean eragingo duen kostu ekonomikoa ebaluatzea. Horretarako, balorazio ekonomikorako tresnak erabiltzea komeni da, landa-turismoarekin lotutako jardueretan sor dezakeen eragin kaltegarria ezagutzeko. Horrela behar bezala ebaluatu ahal izango litzateke txangozale, ibiltari edo turista gutxiago izateak ekar ditzakeen kalte ekonomikoak; izan ere, lurraldeko landa-bokazioari lotutako jarduera ekonomikoen garapenari lagunduko lioketen elementu baitira.

Horregatik guztiagatik, honako hau

ESKATZEN DIOT Eusko Jaurlaritzako Ekonomiaren Garapen, Iraunkortasun eta Ingurumen Sailaren Arabako Lurralde Bulegoari: idazki hau aurkeztutzat jo dezala, adierazitako alegazioak aurkeztutzat jo ditzala eta, horiek kontuan hartuta, EZ DEZALA BAIMENDU Laudioko eta Aiarako udalerrietan "Ferosca I parke eolikoa" jartzeko instalazioa, zeinaren aurretiazko administrazio-baimenaren eta ingurumen-inpaktuaren adierazpenaren eskaerak 2024ko otsailaren 13ko EHAA (32. zk.) jendaurrean jarri baitziren.

Sin.:

.....(e)n, 2024koaren(e)an